

Retningslinjer for kontakt med redaktørstyrte medier

Hensikten med disse retningslinjene er å tydeliggjøre kommunens rolle og rammer for medarbeidere og ledere i møte med redaktørstyrte medier.

Mediene er en viktig aktør. Tromsø kommune tilstreber å ha en profesjonell relasjon og avklarte forventninger i kontakt med mediene.

Dersom en krise inntreffer, gjelder Tromsø kommunes plan for krisehåndtering, som har egne retningslinjer for mediekontakt.

Medienes oppgave

Medienes oppgaver er informasjon, debatt og samfunnskritikk. Ytrings-, informasjons- og trykkefrihet er grunnelementer i et demokrati. Frie, uavhengige medier er blant de viktigste institusjoner i demokratiske samfunn.

Mediene har ansvar for at fakta og ulike syn kommer til uttrykk.

Mediene har rett og plikt til å informere om det som skjer i samfunnet både på godt og vondt, og avdekke kritikkverdige forhold.¹

Kommunen, som tjenestetilbyder og offentlig myndighet, har ansvar for å legge til rette for at media kan oppfylle sin samfunnsrolle.

Ytringsfrihet og taushetsplikt

Retten til fri meningsutveksling er hjemlet i Grunnloven. «Retningslinjer for kontakt med media» legger ingen begrensning på retten.

Tromsø kommune oppfordrer ansatte til å ta del i den offentlige debatten ut fra egne faglige forutsetninger og interesser. Ansatte som uttaler seg basert på faglig innsikt, bidrar til en opplyst samfunnsdebatt. Den enkelte ansatte må tilkjenne sin rolle i den aktuelle saken, eventuelt ved å presisere at dette er personlige synspunkt og ikke en uttalelse på vegne av Tromsø kommune.²

Vær særlig varsom i saker av omtale av enkeltindivider og i personalsaker. Taushetsplikten er til for den/dem som saken berører. Man kan dermed ikke unndra seg uttalelsesansvar med henvisning til taushetsplikten ut fra bekvemmelighetshensyn.

Bare uttalelser som påviselig er til skade for Tromsø kommunes interesser kan regnes som illojale. Man har lojalitetsplikt overfor kommunen som organisasjon, ikke overfor enkeltpersoner eller ledelsen.

Hvem sier hva?

Det er et offentlig prinsipp i Norge at kommunikasjonsansvaret følger saksansvaret. Dette er forankret i statens kommunikasjonsplakat³.

¹ Dette fremkommer i norske mediers selverklærte roller og forpliktelser, som er beskrevet i [Vær Varsom-plakatens kapittel 1](#). Plakaten er norske mediers egne retningslinjer. De er vedtatt av Norsk Presseforbund en rekke ganger gjennom historien.

² Dette ble vedtatt i [kommunestyremøtet den 15. juni 2016](#) under «[Interpellasjon om kommunalt ansattes ytringsrett](#)» (side 2 og 3 i [møteprotokollen](#)).

³ [Statens kommunikasjonspolitikk, den statlige kommunikasjonsplakaten – Regjeringen.no](#)

Kommunikasjon ligger ikke utenfor saken eller ved siden av saken, men er en del av saken. Som hovedregel er det den/de som eier saken som også er talsperson(er).

Vær proaktiv. Vi bør ikke vente på at media «oppdager saken». Ved å presentere saken selv, legger vi premissene for saken og historien.

Ansatte og ledere må gjerne, på eget initiativ, uttale seg til media om saker innenfor egne arbeids- og ansvarsområder. Bidra gjerne med både fakta, og økonomiske og faglige opplysninger, så lenge dette ikke kommer i konflikt med lovbestemt taushetsplikt.

Kommunedirektøren gir uttalelser om hele det kommunale arbeids- og ansvarsområdet. Avdelingsdirektører gir uttalelser innenfor sitt område. Dette kan delegeres.

Tillitsvalgte og vernetjenesten har både rett og plikt til å uttale seg om forhold på arbeidsplassen. Ved uttalelser til media har de selv ansvar for å presisere at de uttaler seg som vernetjeneste, tillitsvalgt eller representant for fagforening, og ikke som kommunens representant.

Kommunikasjonsseksjonen gir normalt ikke uttalelser til media, men har henvisning, rådgivning og støtte som ansvar, oppgaver og funksjon.

Når media tar kontakt – eller du kontakter media

Henvend deg til **kommunikasjonsseksjonen** for bistand, råd og tips. En sak er aldri for liten eller for stor.

Kontakt seksjonen via kommunikasjon@tromso.kommune.no eller via telefon til en av dine kolleger i seksjonen.

Vær åpen og ærlig. Vi skal alltid besvare henvendelser fra media og gi svar så langt det er mulig, om det så bare er å henvise til rett person, enhet, seksjon eller avdeling. Hold løftet om at journalisten skal få tilbakemelding. Det er ufordelaktig for oss å trenere saken eller unndra oss uttalelsesansvaret. Du har rett og plikt til å forhindre mangelfull eller feil informasjon.

- **Avklar talsperson:** Henvis spørsmål til rette vedkommende.
- **Orienter din nærmeste leder:** Det er god praksis å melde mediekontakt til nærmeste leder.
- **Gjør tydelige avtaler:** Journalistenes jobb er å spørre. Vår jobb er å svare. Få informasjon om hva saken gjelder. Be eventuelt om at du, din overordnede eller en kollega kan ringe eller melde tilbake.
- **Vurder din habilitet:** Kan det være forhold omkring din person som *kan* svekke tilliten til deg som talsperson? Rådfør deg med din nærmeste leder.
- **Avklar premisser for saken:** Avklar hva henvendelsen dreier seg om. Dersom journalisten forespør om intervju, spør gjerne om å få hovedspørsmålene på forhånd.
- **Forbered budskap:** Hvis du er talsperson i saken, skriv gjerne ned hovedbudskap for å være forberedt. Diskutere gjerne innholdet med en kollega. Forbered deg på vanskelige spørsmål.
- **Still til intervju:** Dersom journalisten ber om at vi stiller opp til muntlig intervju, skal vi strekke oss langt for å imøtekomme forespørselen.
- **Be om sitatsjekk:** Be om å få dine direkte og indirekte sitater tilsendt eller lest opp. Rett opp eventuelle fakta- og siteringsfeil.